

Verslag informatiesessie Azc klooster Bethanië

Op dinsdag 17 en woensdag 18 december 2024 zijn er in stadion De Koel in Venlo acht informatiesessies gehouden over de voorgenomen realisatie van een asielzoekerscentrum (azc) in het voormalige klooster Bethanië in Venlo-Oost.

Voor deze bijeenkomsten zijn in totaal bijna 700 huishoudens uitgenodigd. Alle adressen binnen een straal van 500 meter rondom het klooster hebben een brief van de gemeente Venlo en het COA ontvangen. De adressen die buiten deze straal, maar direct langs de Kaldenkerkerweg en Leutherweg (tot aan de supermarkt) liggen, hebben deze brief eveneens ontvangen.

Van alle genodigden hebben 88 mensen zich ingeschreven voor het bijwonen van één van de sessies. Een aantal deelnemers hiervan heeft geen brief ontvangen omdat zij niet in het uitgenodigde gebied wonen. Zij waren wel van harte welkom en zijn niet belemmerd in deelname aan de betreffende sessies. De informatiesessies zijn begeleid door een onafhankelijk gespreksleider.

De presentaties die zijn gegeven tijdens deze sessies worden met alle deelnemers gedeeld en zullen op de websites van de gemeente [Venlo](#) en het [COA](#) worden geplaatst. In dit verslag zijn ook alle vragen en opmerkingen die door de geïnteresseerden zijn gesteld gebundeld en terug te lezen.

Waarom deze bijeenkomsten?

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) heeft deze bijeenkomsten samen met de gemeente geïnitieerd. De reden hiervoor is tweeledig legt het COA uit. Het in gesprek gaan met omwonenden is een verplichting die het COA als initiatiefnemer heeft als onderdeel van het verkrijgen van de benodigde vergunningen. Daarnaast wil het COA graag een goede buur zijn en in gesprek gaan met omwonenden. Daarbij kan een breed scala aan aspecten aan bod komen, zoals hoe de dagelijkse gang van zaken eruit ziet maar ook waar omwonenden met vragen, zorgen en ideeën terecht kunnen.

De start

De gemeente geeft aan hoe het verzoek van het COA bij de gemeente terecht is gekomen. Op 7 mei 2024 heeft een eerste informatieavond plaatsgevonden. Daaropvolgend is een klankbordgroep azc Venlo samengesteld die maandelijks bij elkaar komt. In de klankbordgroep wordt onder andere besproken wat er nodig is om een azc goed in de omgeving te laten landen. Binnen de klankbordgroep worden geen besluiten genomen maar wordt informatie verzameld en gedeeld.

Gemeente Venlo wil graag met de (direct) omwonenden in gesprek over hoe de procedure van vergunningsverlening eruitziet en welke tijdsplanning hieraan gekoppeld zit.

Positieve grondhouding

De in Nederland vastgestelde spreidingswet zorgt er mede voor dat per gemeente een aantal plekken moeten worden gerealiseerd om de verspreiding van asielzoekers binnen Nederland te realiseren. Voor de gemeente Venlo is in de spreidingswet een taakstelling opgenomen om per 1 juli 2025 489 opvangplekken, waarvan 41 voor amv (alleenstaande minderjarige vreemdelingen) te realiseren. Dit aantal is indicatief, dit aantal kan nog wijzigen. Momenteel staat de spreidingswet landelijk ter discussie maar vooralsnog is dit een wettelijk kader.

De gemeente Venlo staat, los van de spreidingswet, positief tegenover opvang van asielzoekers binnen de gemeentegrenzen. De gemeente wil solidair zijn met de medeoverheden en bijdragen aan een evenwichtige verdeling van de opgave over het land. Het college heeft met COA besproken dat er maximaal 600 mensen kunnen worden opgevangen in het klooster, waarvan 50 plekken zijn bestemd voor amv.

De aanwezigen krijgen uitleg over de bestuursovereenkomst die momenteel door COA en de gemeente wordt opgesteld. In deze bestuursovereenkomst staan afspraken over de locatie, het aantal opvangplekken, de duur van de overeenkomst en welke financiën er mee gemoeid zijn. Ook staan in de overeenkomst werkafspraken over veiligheid, begeleiding, onderwijs, gezondheidszorg, de communicatie en de klachtenafhandeling. Het college gaat de gemeenteraad vragen om advies uit te brengen over de bestuursovereenkomst.

Naast een bestuursovereenkomst moet COA ook een omgevingsvergunning aanvragen voor een buitenplanse omgevingsplansactiviteit (BOPA) om in afwijking van het omgevingsplan de locatie te gebruiken voor asielopvang. De gemeenteraad zal hierover nog moeten besluiten. Het COA vraagt voor twee fasen van de ontwikkeling ook twee keer een BOPA aan.

Opvang en Begeleiding

De aanwezigen krijgen een korte uitleg hoe het asielsysteem in Nederland (aan de hand van Europese verdragen) werkt en wie erbij betrokken zijn. Het COA geeft uitleg over waarvoor het verantwoordelijk is en waarvoor juist niet.

Het COA geeft aan hoe de asielprocedure werkt vanaf het moment dat iemand opgevangen wordt in een azc. De bewoner krijgt een intakegesprek. Tijdens dat gesprek moet de bewoner een document ondertekenen waarin deze regels en plichten zijn opgenomen.

Er is een procedure over hoe het COA handelt als de bewoner zich niet aan deze regels houdt. Bewoners hebben een dagbesteding, ook zijn er gesprekken met de bewoners over wat er nodig is om te participeren in de samenleving. Recreatie is ook een belangrijk onderdeel van de dagbesteding. Te denken valt dan onder andere aan sportactiviteiten.

Vanuit het COA wordt er gestimuleerd dat statushouders gaan werken. Asielzoekers die in de procedure zitten mogen na 6 maanden aan het werk, wanneer ze een Burgerservicenummer hebben ontvangen. Ook moet de werkgever dan een tewerkstellingsvergunning aanvragen.

De locatie heeft verschillende bewoners; van alleenstaande tot gezinnen en in het geval van voormalig klooster Bethanië ook amv'ers. Leerplichtige kinderen gaan naar een basisschool in de buurt. De gemeente is in gesprek met de schoolbesturen die opereren binnen de regio om dit te realiseren. Voor de volwassenen geldt dat deze locatie twee vormen van onderwijs zal kennen, statushouders krijgen onder andere inburgeringslessen en taallessen. De groep asielzoekers die nog in de procedure zitten krijgen 'Basaal Nederlands' zodat ze zich in het Nederlands kunnen redden in het dagelijks leven. Ook krijgen alle bewoners OV-les en fietslessen.

Op alle locaties van het COA komt eerstelijnszorg voor de bewoners. Dit wordt georganiseerd door de Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA). De locatiemanager die straks aangesteld wordt voor de locatie, start een overleg met omwonenden op. Dit overleg zal regelmatig plaats vinden. De locatie heeft 24 uur per dag en 7 dagen in de week beveiliging. Er is dus altijd iemand benaderbaar voor omwonenden.

Amv (Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen)

De locatie klooster Bethanië zal een opvanglocatie worden die ook amv'ers opvangt. Dit zijn jongeren van 15 tot en met 17 jaar die zonder ouders in Nederland asiel aanvragen.

De begeleiding van deze jongeren wijkt af van de opvang van asielzoekers in de reguliere opvang. Deze groep krijgt meer begeleiding. Deze jongeren krijgen vanuit de overheid een voogd aangewezen en zij hebben altijd een mentor die op de locatie aanwezig is. Elke mentor vervult een pedagogische rol voor 2 of 3 amv'ers. Het doel is vooral om deze groep zelfredzaam te maken. Zij moeten zich twee keer per dag melden. Dat zijn momenten waarop zij op de locatie aanwezig moeten zijn. Verder gaat deze groep naar een ISK, Internationale Schakel Klas. Na school zijn er activiteiten waaraan ze kunnen deelnemen. Er wordt vanuit de manager van de amv-groep zoveel mogelijk gestimuleerd om contact tussen omwonenden en deze jonge asielzoekers te leggen om een goede verbinding te creëren.

Bouwplan en fasering.

In de presentatie wordt uiteengezet welk deel van het terrein het COA heeft aangekocht. Een deel blijft eigendom van de vorige eigenaar. Op het aangekochte terrein staan enkele gebouwen. Een deel van de gebouwen is monumentaal een ander deel niet. Het terrein met cultuurhistorische waarde is belangrijk. Hierin zijn een aantal zichtlijnen die behouden moeten blijven. In de plannen van het COA wordt met de monumentale waarde van de gebouwen en het terrein rekening gehouden.

Het plan is om deze locatie te verduurzamen en er een kwalitatief hoogwaardige locatie van te maken die geschikt is voor 600 bewoners inclusief 50 amv'ers. De investering is mogelijk door de lange gebruiksperiode.

De herontwikkeling zal naar verwachting minimaal 2 jaar in beslag nemen. De locatie is al redelijk geschikt is voor opvang van asielzoekers en vanwege het landelijke tekort aan opvangplekken, wil het COA de locatie eerst in gebruik nemen zoals het nu is. Dit wordt door het COA fase 1 genoemd. In fase 1 is er dan plek voor 329 bewoners. Dit aantal is gebaseerd op het aantal eerder vergunde plekken voor internationale werknemers voor de locatie. Hiervoor wordt een BOPA aangevraagd.

Voor fase 1 moet op het terrein nog wel dienstenruimtes gerealiseerd worden. Er komt een tijdelijk dienstengebouw waar de beveiliging en kantoren tijdelijk kunnen worden gerealiseerd. Ook moeten er fietsenstallingen en parkeerplaatsen komen voor het personeel. Ook wordt het buitenterrein verrijkt met een voetbalveld en speeltuinen voor verschillende leeftijden. Er wordt samen met de gemeente naar de omgeving gekeken, er moeten mogelijk aanpassingen komen van de verkeerssituaties rondom de locatie.

Voor fase 2 wordt een wat grondigere verbouwing gerealiseerd. Er komen dan in het klooster zelfstandige wooneenheden waar 8 personen een plek krijgen met slaapkamers, sanitaire voorzieningen en een keuken.

Alle dienstruimtes moeten uiteindelijk in het klooster een plek krijgen, dat zal worden gesitueerd in onder andere de kapel. Als dit gerealiseerd is kan het tijdelijk dienstengebouw uit fase 1 weer worden verwijderd.

Er komen in fase 2 ook een aantal nieuwbouw woongebouwen op het terrein waar ook weer 8 mensen per woonruimte een plek krijgen. Mocht het nodig zijn dan zal ook het buitenterrein worden aangevuld en aangepast. Ook in fase 2 wordt een BOPA aangevraagd.

De planning voor dit alles is beoogd op vergunningsaanvraag 1^e kwartaal 2025 dan zou de locatie (fase 1) bij een positieve afronding van de vergunningsprocedure in de tweede helft van 2025 in gebruik kunnen worden genomen door de bewoners. In de tussentijd wordt het plan voor fase 2 verder uitgewerkt en hiervoor wordt de vergunning naar verwachting ingediend in het 1^e kwartaal 2026. Na vergunning en realisatie is de verwachting dat in het 3^e kwartaal van 2027 fase 2 is afgerond.

Het COA is erg benieuwd naar uw opmerkingen, vragen, suggesties en ideeën naar aanleiding van de eerst getoonde schetsen van de locatie. Hieruit ontstonden in elke sessie constructieve gesprekken tussen aanwezigen, gemeente en COA over de plannen. Er kwamen per sessie een aantal vragen en opmerkingen naar voren die gemeente en COA soms direct kon beantwoorden of die zijn genoteerd en die zij meenemen in een vervolg.

Gestelde vragen

Hieronder leest u de gestelde vragen. Sommige vragen zijn bij meerdere sessies gesteld. Deze vragen zijn dan gebundeld.
